

नेपाल राजपत्र

नेपाल सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड ६८) काठमाडौं, चैत ७ गते, २०७५ साल (अतिरिक्ताङ्क ४०(ख))

भाग ३

नेपाल सरकार
रक्षा मन्त्रालयको सूचना

सैनिक सेवा (दोस्रो संशोधन) नियमावली, २०७५

सैनिक सेवा नियमावली, २०६९ लाई संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

सैनिक ऐन, २०६३ को दफा १४३ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारले देहायका नियमहरू बनाएको छ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यी नियमहरूको नाम "सैनिक सेवा (दोस्रो संशोधन) नियमावली, २०७५" रहेको छ।

(२) यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. सैनिक सेवा नियमावली, २०६९ को नियम २ मा संशोधन:

सैनिक सेवा नियमावली, २०६९ (यस पछि “मूल नियमावली” भनिएको) को नियम २ को,-

(१) खण्ड (ज) मा रहेका “सम्भन्तु पर्छ” भन्ने शब्दहरू पछि “र सो शब्दले पदिक तथा मद्दती अंगहरूमा गरिने बन्दोबस्ती तथा प्रशासनिक कार्यलाई समेत जनाउँछ” भन्ने वाक्यांश थपिएको छ।

(२) खण्ड (ड) को सट्टा देहायको खण्ड (ड) राखिएको छ :-

“(ड) “कार्यालय प्रमुख” भन्नाले जङ्गी अड्डा र सो अन्तर्गतका पृतना, बाहिनी, निर्देशनालय, गण र गुल्म वा सो सरहका युनिटको प्रमुख वा पृतना तथा बाहिनीमा रहेका कम्ब्याट सपोर्ट र कम्ब्याट सर्भिस सपोर्ट अंगका प्रमुख तथा निर्देशनालय, शिक्षण संस्था, डिपो र अनाश्रित रूपमा कार्यसम्पादन गर्ने कार्यालयका प्रमुख सम्भन्तु पर्छ।”

(३) खण्ड (ण) को उपखण्ड (५) पछि देहायको उपखण्ड (६) थपिएकोछ :-

“(६). मेकानाइज्ड इन्फ्यान्ट्रीतर्फका गण/गुल्महरू तथा सो सरहका निकायहरू”

३. मूल नियमावलीको नियम ५ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम ५ को,-

(१) उपनियम (१) पछि देहायको उपनियम (१क) थपिएको छ :-

“(१क) उपनियम (१) को खण्ड (घ) बमोजिम सहायक सेनानी पदमा आन्तरिक प्रतियोगिताद्वारा पदपूर्ति गर्न छुट्याइएको पदमा आन्तरिक प्रतियोगिताको लागि योग्य उम्मेदवार उपलब्ध हुन नसकेमा वा आन्तरिक प्रतियोगिताबाट पूर्ति हुन नसकेमा त्यस्तो पद सोही वर्षको खुल्ला प्रतियोगिताद्वारा पूर्ति हुने पदमा समावेश गरी पदपूर्ति गरिनेछ।”

(२) उपनियम (२) पछि देहायको उपनियम (२क) थपिएको छ :-

“(२क) यस नियममा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि खुला प्रतियोगिताद्वारा पूर्ति गरिने रिक्त पदमध्ये पाँच प्रतिशत पदमा सैनिक तालिम वा आफ्नो कर्तव्य गर्दा गर्दै कुनै शारीरिक चोट पटक लागि सोही कारणबाट शारीरिक रूपमा अशक्त भएका र कर्तव्य पालनाको सिलसिलामा मृत्यु भएका सैनिकको यस नियमावली बमोजिमको आवश्यक योग्यता पुगेका सन्तती मध्येबाट प्रतिस्पर्धा गराई पदपूर्ति गरिनेछ। यसरी पदपूर्ति गर्न छुट्याइएको पदमा जुन वर्षको लागि विज्ञापन भएको हो सो वर्ष हुने विज्ञापनमा उम्मेदवार उपलब्ध हुन नसकेमा वा पदपूर्ति हुन नसकेमा पूर्ति हुन नसकेको पदसंख्या सोही वर्षको सोही विज्ञापनमा खुल्ला प्रतियोगिताद्वारा पूर्ति हुने पदमा समावेश गरी उम्मेदवारको छनौट गरिनेछ।”

(३) उपनियम (२) को स्पष्टिकरण अन्तर्गत क्रमसंख्या (७) मा रहेका “सोही विज्ञापनमा खुल्ला प्रतियोगिताद्वारा” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “खुल्ला प्रतियोगिताद्वारा पूर्ति हुने

सोही वर्षको विज्ञापनद्वारा" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।

४. मूल नियमावलीको नियम ६ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम ६ को,-

(१) उपनियम (१) मा रहेका "कार्यरथी विभागमा" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "सैनिक संगठन निर्देशनालयमा" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।

(२) उपनियम (२) पछि देहायको उपनियम (२क) थपिएको छ :-

"(२क) उपनियम (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि प्रमुख सेनानी र महासेनानी दर्जामा हुने बढुवाको हकमा बढुवा समितिले प्रत्येक वर्षको एक पटक चैत्र महिनामा वार्षिक बढुवा बैठक बसी सो वर्षमा रिक्त हुन आउने पदमा सम्बन्धित समूहबाट मर्यादाक्रम अनुसार बढुवा गर्नको लागि नामसहितको सिफारिस सूची तयार गर्नेछ र त्यसरी सिफारिस सूचीमा भएका अधिकृतहरूलाई पद रिक्त भए पछि बढुवा समितिको सिफारिस सूचीको मर्यादाक्रम अनुसार सम्बन्धित समूहबाट बढुवाको लागि सम्बन्धित निकाय समक्ष सिफारिस गर्नेछ ।

तर वार्षिक बढुवा बैठकको सिफारिस सूचीमा बढुवाको लागि नाम समावेश भएको सैनिक व्यक्ति त्यस्तो सूचीमा सिफारिस भएपछि बढुवा नियुक्तिको लागि सिफारिस गर्नु अघि कुनै कसुरमा अदालतबाट कसुरदार ठहर भएमा निजलाई बढुवा समितिले बढुवाको लागि सिफारिस गर्ने छैन ।"

५. मूल नियमावलीको नियम ७ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम ७ को,-

(१) उपनियम (१) को,-

(१) खण्ड (ख) को,-

(अ) उपखण्ड (१) मा रहेका “पुरुषको हकमा बाईस वर्ष र महिलाको हकमा पच्चीस वर्ष ननाघेको” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “बाईस वर्ष ननाघेको” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।

(आ) उपखण्ड (५) पछि देहायको उपखण्ड (६) थपिएको छ :-

“(६) विभिन्न ट्रेडको (सेवा समूह) लागि आवश्यक थप योग्यता मन्त्रालयको स्वीकृतिमा निर्धारण गरे बमोजिम हुने”

(२) खण्ड (ग) को उपखण्ड (१) को सट्टा देहायको उपखण्ड (१) राखिएको छ:-

“(१) दरखास्त दर्ता गर्ने अन्तिम मितिसम्म अठार वर्ष उमेर पूरा भई छब्बीस वर्ष ननाघेको”

(३) उपनियम (२) को,-

(१) खण्ड (क) मा रहेका “उत्तीर्ण गरेको,” भन्ने शब्दहरूपछि “र विल्लादार ग्रेड दुई तालिम गरेको” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।

(२) खण्ड (ख) मा रहेका “विल्लादार फष्ट ग्रेड वा ज्येष्ठ पदिक वा सेनामुखपति तालीम गरेको

र” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “विल्लादार ग्रेड दुई तालिम गरेको र” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।

(४) उपनियम (२) पछि देहायको उपनियम (३) थपिएको छ :-

“(३) उपनियम (१) को खण्ड (क) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि नेपाली सेनामा बहाल रहेका पदिक तथा हुद्दा पदको सैनिक व्यक्ति आन्तरिक प्रतियोगिताबाट अधिकृत क्याडेटमा छनौटको लागि बढीमा तीन पटकमात्र प्रतिस्पर्धामा भाग लिन पाउनेछ ।”

६. मूल नियमावलीको नियम १० मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम १० को उपनियम (३) पछि देहायको उपनियम (४) थपिएको छ:-

“(४) नेपाली सेनामा रिक्त पदमा पदपूर्तिका लागि लिईने लिखित परीक्षा लोक सेवा आयोगबाट र अन्य परीक्षा नेपाली सेनाबाट सञ्चालन गरिनेछ ।”

७. मूल नियमावलीको नियम २१ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम २१ को सट्टा देहायको नियम २१ राखिएको छ : -

“२१. चाल चलनबुझ्ने : नेपाली सेनामा नयाँ नियुक्तिको लागि छनौट भएको उम्मेदवारको नियम ७ को उपनियम (१) को खण्ड (क) को उपखण्ड (९), (१०), (११), (१२), (१३) र (१४) मा उल्लेख भएको योग्यता सम्बन्धमा सम्बन्धित कार्यालय मार्फत प्रतिवेदन माग गरी बुझ्न सकिनेछ ।”

८. मूल नियमावलीको नियम २३ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम २३ को खण्ड (ग) मा रहेका “कार्यरथी विभाग, संगठन र

सञ्चालनाधिकृत" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "सैनिक संगठन निर्देशनालय" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।

९. मूल नियमावलीको नियम २४ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम २४ को उपनियम (२) पछि देहायको उपनियम (३) थपिएको छ :-

"(३) पृतनापति, बाहिनीपति तथा अन्य कमाण्डाण्टहरूले भ्रण्डा प्रयोग गर्ने सम्बन्धमा प्रिन्सिपल स्टाफ अफिसर्स (पि.एस. ओज.) ले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।"

१०. मूल नियमावलीको नियम २६ मा संशोधन: मूल नियमावलीको नियम २६ मा रहेका "नेपाली सेनाको स्थायी पदमा नयाँ नियुक्ति गर्दा तालीम समाप्त भएको मितिले" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "नेपाली सेनामा नियुक्ति भएको मितिबाट" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।

११. मूल नियमावलीको नियम २७ मा संशोधन : मूल नियमावलीमा नियम २७ को उपनियम (३) पछि देहायका उपनियम (४) र (५) थपिएका छन्:-

"(४) अधिकृत क्याडेटको ज्येष्ठताक्रम निर्धारण गर्दा सम्बन्धित वेशिकबाट सबैभन्दा पहिले विदेशस्थित मिलिटरी एकेडेमीमा अधिकृत आधार तालिमको लागि छनौट भई गएकालाई पहिलो र त्यसपश्चात् छनौट भई गएकालाई क्रमशः त्यसपछिको ज्येष्ठता प्रदान गरिनेछ र सोभन्दा पछि स्वदेशको मिलिटरी एकेडेमीबाट अधिकृत आधार तालिम पूरा गरेका अधिकृत क्याडेटहरूलाई निजहरूले तालिममा प्राप्त गरेको नतिजाको आधारमा ज्येष्ठताक्रम प्रदान गरिनेछ ।

तर विदेशस्थित मिलिटरी एकेडेमीमा अधिकृत आधार तालिममा सहभागी भएको अधिकृत क्याडेट सो

तालिमबाट रेलिगेट भई पछाडिको समूहसँग पासआउट भएमा निजलाई निज छनौट भएको वेशिकभन्दा पछिल्लो क्याडेट वेशिकको पहिलो (स्वदेशमा सञ्चालित तालिम) र रेलिगेट भई स्वदेश फिर्ता गरिएको अवस्थामा सो समयमा स्वदेशमा सञ्चालित क्याडेट वेशिकमा सहभागी गराई उक्त तालिममा निजले प्राप्त गरेको प्राप्ताङ्कको आधारमा सोही वेशिकभित्र निजको ज्येष्ठताक्रम निर्धारण गरिनेछ । हुदा अधिकृत क्याडेट, पदिक अधिकृत क्याडेट र अधिकृत क्याडेटहरुको सहायक सेनानीहरुको ज्येष्ठता अधिकृत सेवा अवधि गणना हुने मितिको आधारमा हुनेछ ।

(५) अधिकृत क्याडेटले तालिम अवधिभर अधिकृत क्याडेटको तलब भत्ता पाउने छन् ।”

१२. मूल नियमावलीको नियम २९ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम २९ को उपनियम (१) को खण्ड (ग) मा रहेका “कार्यरथी विभाग, संगठन र सञ्चालनाधिकृत” भन्ने शब्दहरुको सट्टा “सैनिक संगठन निर्देशनालय” भन्ने शब्दहरु राखिएका छन् ।

१३. मूल नियमावलीको नियम ३० मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम ३० को उपनियम (६) को सट्टा देहायको उपनियम (६) राखिएको छ :-

“(६) कायम मुकायम मुकरर गर्ने अधिकार नियम २९ र ३४ बमोजिमको सरुवा र बढुवा गर्ने अधिकारीलाई हुनेछ ।”

१४. मूल नियमावलीको नियम ३१ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम ३१ को,-

(१) उपनियम (१) पछि देहायको उपनियम (१क) थपिएको छ :-

“(१क) उपनियम (१) को खण्ड (क) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि दुई वर्ष वा सोभन्दा

बढी अवधिको अधिकृत आधार तालिम पूरा गरी कमिशन हुने अधिकृत क्याडेटलाई सिधै उपसेनानी दर्जामा कमिशन प्रदान गरिनेछ । यसरी कमिशन गर्दा एउटै मितिमा भर्ना भई विदेश तालिममा रहेका वा अन्य कारणबाट सहायक सेनानी पदमा भएका अधिकृतहरुको ज्येष्ठतालाई समेत सम्बोधन हुने गरी पदोन्नति गरिनेछ ।”

(२) उपनियम (२) पछि देहायको उपनियम (२क) थपिएको छ :-

“(२क) उपनियम (२) मा लेखिएको सेवा अवधिको अतिरिक्त पदिक तथा विल्लादार पदमा बढुवाका लागि उम्मेदवार हुने सैनिक व्यक्तिको बढुवा हुने पदभन्दा तल्लो पदमा एक वर्षको कायमी सेवा अवधि पुगेको हुनु पर्नेछ ।”

१५. मूल नियमावलीको नियम ३२ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम ३२ को,-

(१) उपनियम (१) को खण्ड (क) पछि देहायको खण्ड (क१) थपिएको छ :-

“(क१) सैनिक अधिकृतको लागि अनुसूची-६क बमोजिमको शैक्षिक योग्यता भएको,

(२) उपनियम (१) पछि देहायको उपनियम (१क) थपिएको छ :

(१क) उपनियम (१) को खण्ड (क१) को व्यवस्था महासेनानी दर्जासम्मको लागि हुने बढुवामा यो उपनियम प्रारम्भ भएको मितिले तीनवर्ष पछिमात्र लागू हुनेछ ।”

(३) उपनियम (२) को सट्टा देहायको उपनियम (२) राखिएको छः-

“(२) उपनियम (१) को आधारमा बहुवा गर्दा ज्येष्ठता, योग्यता तथा कार्यक्षमतालाई प्राथमिकता दिनु पर्नेछ । ”

१६. मूल नियमावलीको नियम ३३ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम ३३ को,-

(१) उपनियम (१) को,-

(१) खण्ड (ग) र (घ) को सट्टा देहायका खण्ड (ग) र (घ) राखिएका छन् :-

“(ग) प्रमुख सेनानी देखि सहायक रथी पदका लागि,-

(१) रथी -अध्यक्ष

(२) निरीक्षणाधिकृत -सदस्य

(३) कार्यरथी -सदस्य

(४) युद्धकार्य महानिर्देशक -सदस्य

(५) सैनिक तालिम तथा डक्ट्रिन महानिर्देशक -सदस्य

(६) सैनिक इण्टेलिजेन्स महानिर्देशक - सदस्य

(७) व्यवस्था, नीति तथा योजना महानिर्देशक - सदस्य

(८) कमाण्डमा रहेका उपरथीहरूमध्ये प्रधान

सेनापतिले तोकेका उपरथी तीनजना -सदस्य

(९) सैनिक सचिव -सदस्य-सचिव

(घ) सहायक सेनानीदेखि सेनानीसम्मको पदका लागि,-

(१) वरिष्ठतम उपरथी	-अध्यक्ष
(२) निरीक्षणाधिकृत	-सदस्य
(३) कार्यरथी	-सदस्य
(४) प्रधान सेनापतिले तोकेको कमाण्डमा रहेको सहायक रथी	-सदस्य
(५) प्रधान सेनापतिले तोकेको स्टाफमारहेको सहायक रथी	-सदस्य
(६) सैनिक सचिव	-सदस्य-सचिव"
- (२) खण्ड (ड) को उपखण्ड (१) मा रहेका "सम्बन्धित युनिटको प्रमुख" भन्ने शब्दहरुको सट्टा "सम्बन्धित युनिट प्रमुखभन्दा पछि ज्येष्ठ अधिकृत" भन्ने शब्दहरु राखिएका छन् ।
- (३) उपनियम (५) पछि देहायको उपनियम (५क) थपिएकोछ :-
- “(५क) यस नियम बमोजिम बहुवाको लागि सिफारिस गर्दा नियम ७७ को उपनियम (३), (४) र (५) बमोजिम अवकाशको प्रयोजनको लागि कायम हुने जन्म मिति समेत खुलाई सिफारिस गर्नु पर्नेछ ।”
- (४) उपनियम (६) पछि देहायको उपनियम (७) थपिएकोछ :-
- “(७) यस नियम बमोजिम सैनिक अधिकृतको कुनै पद रिक्त हुनु भन्दा कम्तिमा पन्ध्र दिन अगावै बहुवा समितिले सो पद पूर्तिको लागि बहुवा सिफारिसको सुचना प्रकाशन गर्न सक्नेछ ।”

१७. मूल नियमावलीको नियम ३६ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम ३६ को उपनियम (१) को खण्ड (भ) पछि देहायका खण्ड (त्र), (ट), (ठ) (ड) र (ढ) थपिएका छन् :-

- “(ज) आर्थिक अनियमितता र बहुविवाह जस्ता कसूरमा सजाय पाएमा,
- (ट) अदालतबाट अन्य कसूरमा सजाय पाएको हकमा सो सजाय भुक्तान नभएसम्म,
- (ठ) सैनिक अदालतबाट कुनै कसूरमा एक पटक भन्दा बढी सजाय पाएमा
- (ड) नेपाली सेनाको कुनै फर्मेशन, युनिट वा एकाईको कमाण्ड गर्दा कमाण्ड असफल भई हटाइएको भएमा,
- (ढ) वि. एम. आई. परीक्षण र वि. एफ. टि. परीक्षामा अनुत्तीर्ण भएमा ।”

१८. **मूल नियमावलीको नियम ३८ मा संशोधन :** मूल नियमावलीको नियम ३८ को सट्टा देहायको नियम ३८ राखिएको छ :-

“३८. **बहुवाद्धारा पदपूर्ति गरिने :** (१) नियम ७ को अधिनमा रही सैनिक सेवाको उपसेनानी र सहसेनानी दर्जामा बहुवा गर्दा अनुसूची-६ बमोजिमको आवश्यक योग्यता पूरा गरेको र कायमी दर्जामा भरेको कार्य सम्पादनको औसत अङ्क न्यूनतम पचास प्रतिशत प्राप्त गरी बहुवाका लागि सिफारिस भएका योग्य उम्मेदवारहरु मध्येबाट ज्येष्ठताको क्रम अनुसार बहुवा समितिको सिफारिसका आधारमा गरिनेछ ।

(२) नियम ७ को अधिनमा रही सेनानी दर्जामा बहुवा गर्दा उपसेनानी वा सहसेनानी दर्जामा रही गण, अनाश्रित गुल्म वा व्याट्रीमा न्यूनतम तीन वर्ष कार्यरत रहेको र उपनियम (१) बमोजिमको योग्यता पूरा गरेका योग्य उम्मेदवारहरु मध्येबाट ज्येष्ठताक्रम अनुसार बहुवा समितिको सिफारिसका आधारमा गरिनेछ ।

(३) उपनियम (२) को प्रयोजनका लागि नेपाली सैनिक वार कलेज, नेपाली सैनिक प्रतिष्ठान, जंगल वारफेर तथा प्रतिविद्रोह शिक्षालय, सैनिक उच्च शिखर शिक्षालय वा अन्य यस्तै सैनिक शिक्षालयहरूमा शिक्षकको रूपमा कार्यरत रहेको अवधिलाई समेत गणना गरिनेछ ।

(४) सैनिक सेवाको सेनानीबाट प्रमुख सेनानी दर्जामा बढुवा गर्ने प्रयोजनको लागि कमाण्ड तथा स्टाफ तालिम समूह र गणपति/युनिट कमाण्ड तथा स्टाफ कोर्ष समूहमा विभाजन गरी रिक्त पदको असी प्रतिशत कमाण्ड तथा स्टाफ तालिम समूह र बीस प्रतिशत गणपति/युनिट कमाण्ड तथा स्टाफ कोर्ष समूहबाट ज्येष्ठताका आधारमा बढुवा समितिको सिफारिस बमोजिम बढुवा गरिनेछ ।

(५) उपनियम (४) बमोजिम छुट्याइएको प्रतिशत अनुसारको रिक्त पदमा सम्बन्धित समूहको लागि तोकिएको संख्यामा योग्यता पुगेका उम्मेदवार नभएमा सो पदसंख्या एक समूहबाट अर्को समूहमा सारिनेछ । यसरी कमाण्ड तथा स्टाफ तालिम गरेका र गणपति/युनिट कमाण्ड तथा स्टाफ कोर्ष गरेका एउटै वैशिकका सेनानीहरू एउटै पदोन्नति बोर्डमा समावेश हुन सक्ने छन् तर कमाण्ड तथा स्टाफ तालिम गरेका सेनानीलाई गणपति/युनिट कमाण्ड तथा स्टाफ कोर्ष समूहका कनिष्ठ सेनानीले उछिन्ने अवस्था आएमा युनिट कमाण्ड तथा स्टाफ समूहले प्राप्त गर्ने कोटा स्वतः कमाण्ड तथा स्टाफ तालिम समूहतर्फ थप हुनेछ ।

(६) सैनिक सेवाको महासेनानी दर्जामा बढुवा गर्ने प्रयोजनको लागि प्रमुख सेनानीहरूलाई कमाण्ड तथा स्टाफ तालिम समूह र गणपति/युनिट कमाण्ड तथा

स्टाफ कोर्ष समूहमा विभाजन गरी रिक्त पदको असी प्रतिशत कमाण्ड तथा स्टाफ तालिम समूह र बीस प्रतिशत गणपति/युनिट कमाण्ड तथा स्टाफ कोर्षको लागि छुट्याइनेछ । कमाण्ड तथा स्टाफ समूहलाई पुनः योग्यताक्रम र ज्येष्ठताक्रमको उपसमूहमा विभाजन गरीने छ । यसरी छुट्याइएको असी प्रतिशतमध्ये दश प्रतिशत योग्यताक्रम उपसमूह र सत्तरी प्रतिशत ज्येष्ठताक्रम उपसमूहमा विभाजन गरीनेछ । यसरी छुट्याइएको प्रतिशत अनुसारको रिक्त पदमा सम्बन्धित समूह तथा उपसमूहको लागि तोकिएको संख्यामा योग्यता पुगेका उम्मेदवार नभएमा सो पदसंख्या योग्यताक्रम उपसमूह र गणपति/युनिट कमाण्ड तथा स्टाफ कोर्ष समूहबाट कमाण्ड तथा स्टाफ तालिम समूहको ज्येष्ठताक्रम उपसमूहमा सारिनेछ । यसैगरी कमाण्ड तथा स्टाफ तालिम समूह र युनिट कमाण्ड तथा स्टाफ कोर्ष समूहका एकै पदोन्नती वर्षका प्रमुख सेनानीहरु एउटै बहुवा समितिमा समावेश हुन सक्ने तर कमाण्ड तथा स्टाफ तालिम गरेका प्रमुख सेनानीहरुलाई उछिल्ने अवस्था आएमा गणपति/युनिट कमाण्ड तथा स्टाफ कोर्षको लागि प्राप्त कोटा स्वतः कमाण्ड तथा स्टाफ तालिम समूहतर्फ थप हुनेछ ।

(७) योग्यताक्रम उपसमूहमा समूहिकृत हुन आवश्यक पर्ने अङ्क प्राप्त गरे तापनि पदसंख्या अनुसार सो समूहमा पर्न नसकेका प्रमुख सेनानीहरुलाई ज्येष्ठताक्रमको लागि तोकिएको पदसंख्या रिक्त भएमा मात्र सो समूहको लागि पदोन्नति प्रक्रियामा समावेश गरिनेछ । योग्यताक्रम उपसमूहको लागि छुट्याइएको संख्यामा पदोन्नतिको लागि पहिलो पटक सरिक हुने प्रमुख सेनानीहरुलाई मात्र समावेश

गरिनेछ र एक पटक सो प्रक्रियामा समावेश भइसकेका प्रमुख सेनानीहरूलाई पुनः अर्को पटक सोही समूहमा समावेश गरिने छैन तर योग्यताक्रम उपसमूहमा सरिक भएका प्रमुख सेनानीहरू दोस्रो र तेस्रो पटक ज्येष्ठताक्रम उपसमूहमा उम्मेदवार हुन पाउने छन्। योग्यताक्रम उपसमूहको लागि आवश्यक पर्ने अङ्क प्राप्त गर्ने अधिकृतको संख्या नपुग भई कोटा रिक्त हुन आएमा सो कोटा स्वतः ज्येष्ठताक्रम समूहमा जानेछ ।

(८) दुवै समूहका प्रमुख सेनानीहरू तीन पटकसम्म मात्र बढुवाको लागि उम्मेदवार हुन पाउने छन् ।

(९) योग्यताक्रम उपसमूहमा रहने प्रमुख सेनानीहरूबाट महासेनानी दर्जामा बढुवा हुनेको हकमा बढुवाको मर्यादाक्रम सो समूहमा रहने प्रमुख सेनानीहरूले प्राप्त गरेको अङ्कको आधारमा हुनेछ । यस समूहमा रहेका दुई वा दुईभन्दा बढी अधिकृतहरूले प्राप्त गरेको अङ्क बराबर भएमा सो समूहभित्र निजहरूको साबिक ज्येष्ठतालाई आधार मानी मर्यादाक्रम निर्धारण गरिनेछ । ज्येष्ठताक्रम उपसमूह तथा गणपति/युनिट कमाण्ड तथा स्टाफ कोर्ष समूहका प्रमुख सेनानीहरू प्राप्ताङ्कको आधारमा ज्येष्ठता कायम गरिने छ । प्राप्ताङ्क बराबर भइ ज्येष्ठता कायम हुन नसकेमा साबिक ज्येष्ठतालाई आधार मानी मर्यादाक्रम निर्धारण गरिनेछ । सेनानीबाट प्रमुख सेनानी दर्जामा बढुवा हुनेको हकमा बढुवाको मर्यादाक्रम निजहरूको आ-आफ्नो वेशिकको ज्येष्ठताक्रमको आधारमा र एउटै वेशिकभित्र प्राप्ताङ्कको आधारमा मर्यादाक्रम निर्धारण गरिनेछ ।

(१०) उपनियम (४) को प्रयोजनको लागि सेनानीहरूलाई देहाय बमोजिमको शीर्षकमा अङ्क प्रदान

गरिनेछ । यसरी प्रदान गरिने अङ्कको विभाजन अनुसूची-९ र मूल्याङ्कन फारम अनुसूची-१० बमोजिम हुनेछ ।

(क) क्याडेट ज्येष्ठता बापत	-१०
(ख) कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन बापत	-४३
(ग) तालिम (ग्रेडिङको आधारमा) बापत	-३८
(घ) भौगोलिक/चुनौतीपूर्ण क्षेत्र बापत	-४
(ङ) बहुवा समितिको मूल्याङ्कन बापत	-५
जम्मा	-१००

(११) उपनियम (६) को प्रयोजनको लागि प्रमुख सेनानीहरुलाई देहाय बमोजिमको शीर्षकमा अङ्क प्रदान गरिनेछ । यसरी प्रदान गरिने अङ्कको विभाजन अनुसूची-९ र मूल्याङ्कन फारम अनुसूची-१०क बमोजिम हुनेछ ।

(क) कायमी सेवा (हालको पदमा बहाल रहेको) ज्येष्ठता बापत	-१७
(ख) कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन बापत	-४४
(ग) तालिम (ग्रेडिङको आधारमा) बापत	-३०
(घ) भौगोलिक/चुनौतीपूर्ण क्षेत्र बापत	- ४
(ङ) बहुवा समितिको मूल्याङ्कन बापत	-५
जम्मा -	१००

(१२) उपनियम (६) बमोजिमको समूह तथा उपसमूह विभाजन देहाय बमोजिम हुनेछ:-

- (क) कमाण्ड तथा स्टाफ तालिम समूह: कमाण्ड तथा स्टाफ तालिम समूहमा देहाय बमोजिमका उपसमूहहरु रहनेछन् :-

(अ) कमाण्ड तथा स्टाफ तालिम समूहको योग्यताक्रम उपसमूह: उपनियम (११) बमोजिम मूल्याङ्कनमा पहिलो पटक सहभागी भई सत्तरी प्रतिशत वा सोभन्दा बढी अङ्क प्राप्त गर्ने प्रमुख सेनानीहरु,

(आ) कमाण्ड तथा स्टाफ तालिम समूहको ज्येष्ठताक्रम उपसमूह: उपनियम (११) बमोजिमको मूल्याङ्कनमा दोस्रो वा तेस्रो पटक सहभागी भई प्राप्ताङ्कको आधारमा रिक्त कोटाभित्र परेका प्रमुख सेनानीहरु,

(ख) गणपति/युनिट कमाण्ड तथा स्टाफ कोर्ष समूह: स्टाफ कलेज नगरेका तर गणपति वा युनिट कमाण्ड तथा स्टाफ कोर्ष गरी उपनियम (११) बमोजिमको मूल्याङ्कनको आधारमा रिक्त कोटाभित्र परेका प्रमुख सेनानीहरु ।

(१३) सेनानीहरुको हकमा बढुवाको लागि योग्यता पुगेका क्याडेट वेशिकहरुमध्ये ज्येष्ठताको आधारमा र एउटै क्याडेट वेशिकभित्र प्राप्ताङ्कको आधारमा मर्यादाक्रम निर्धारण गरिनेछ । रिक्त कोटामा एउटै क्याडेट वेशिकका सेनानीहरुको संख्या अपुग भएमा सोभन्दा कनिष्ठ वेशिकका योग्यता पुगेका सेनानीहरुलाई समावेश गराइनेछ । यसरी दुई वा सोभन्दा बढी क्याडेट वेशिक समावेश हुने अवस्था आएमा समावेश हुने कनिष्ठ क्याडेट वेशिकको पूरै संख्यालाई समावेश गरी हरेक क्याडेट वेशिकको छुट्टाछुट्टै मूल्याङ्कन गरिनेछ । कमाण्ड तथा स्टाफ तालिम समूहको प्रमुख

सेनानीहरुको हकमा बढुवाको लागि योग्यता पुगी कम्तीमा तीन वर्ष कायमी सेवा अवधि पूरा भएका प्रमुख सेनानीहरुमध्ये साधारणतया तीन पदोन्नति वर्षका प्रमुख सेनानीहरुमध्ये पहिलो पटक सहभागी हुनेलाई योग्यताक्रम उपसमूहमा मात्र तथा दोस्रो र तेस्रो पटक सहभागी प्रमुख सेनानीहरुलाई ज्येष्ठताक्रम उपसमूहमा मात्र समावेश गराइनेछ । तर कुनै पनि कसूरमा सैनिक अदालतबाट सजाय पाएका अधिकृतहरु योग्यताक्रम उपसमूहको लागि योग्य हुने छैन । गणपति र युनिट कमाण्ड तथा स्टाफ कोर्स समूहको लागि छुट्याइएको कोटामा प्रमुख सेनानीको हकमा रिक्त पदसंख्याको न्यूनतम तीन गुणाको संख्यामा तीन वा तीनभन्दा बढी पदोन्नति वर्षका प्रमुख सेनानीहरुलाई समावेश गरी मूल्याङ्कन गरिनेछ । यसरी तीन गुणाको संख्या समावेश गर्दा समावेश हुने कनिष्ठ क्याडेट वैशिक र पदोन्नति वर्षको पूरै संख्यालाई सहभागी गराइनेछ ।

(१४) महासेनानीबाट सहायक रथी दर्जामा बढुवा गर्दा अनुसूची-६ बमोजिमको आवश्यक योग्यता पूरा गरेका र प्रमुख सेनानी र महासेनानी दर्जाको कार्यसम्पादनको औसत अङ्क न्यूनतम सत्तरी प्रतिशत प्राप्त गरी बढुवाका लागि सिफारिस भएका स्टाफ कलेज गरेका महासेनानीहरुबाट त्रियानव्ये प्रतिशत र स्टाफ कलेज नगरेका तर हाइयर कमाण्ड तथा म्यानेजमेन्ट गरेका महासेनानीहरुबाट सात प्रतिशत कायमी सेवाको ज्येष्ठताको क्रम अनुसार बढुवा समितिको सिफारिसका आधारमा गरिनेछ । पदोन्नति कार्यको लागि कार्यदक्षता, योग्यता, आचरण तथा

संस्थागत हितको निमित्त पुर्‍याएको विशेष योगदानलाई समेत आधार मानिनेछ ।

(१५) सहायक रथीबाट उपरथी दर्जामा बढुवा गर्दा अनुसूची-६ बमोजिमको आवश्यक योग्यता पूरा गरेका र महासेनानी र सहायक रथी दर्जाको कार्यसम्पादनको औसत अङ्क न्यूनतम सत्तरी प्रतिशत प्राप्त गरी बढुवाका लागि सिफारिस भएका तथा कम्तीमा एक वर्ष बाहिनी कमाण्डमा कार्यरत रही स्टाफ कलेज गरेका सहायक रथीहरुबाट पन्चानव्य प्रतिशत र स्टाफ कलेज गरेका तर अनुसूची-६ बमोजिमको तालिम नगरेका सहायक रथीहरुबाट पाँच प्रतिशत ज्येष्ठताको क्रम अनुसार बढुवा समितिको सिफारिसका आधारमा गरिनेछ ।

(१६) उपरथीबाट रथीमा बढुवा गर्दा एन.डि.सि./एन.डि.यु./ आर.सि.डि.एस./बार कलेज वा सो सरहको तालिम पूरा गरेका र कम्तीमा एक वर्ष पृतना कमाण्डमा कार्यरत रही उच्चस्तरको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन भएको उपरथीहरुमध्येबाट ज्येष्ठताक्रम अनुसार बढुवा समितिको सिफारिसका आधारमा गरिनेछ ।

(१७) यस नियमावलीमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यो उपनियम प्रारम्भ हुँदाका बखत गणपति तालिम प्राप्त गरिसकेका सेनानी त्यस्तो पदभन्दा माथिल्लो पदमा बढुवा हुनको लागि योग्य हुनेछ ।

१९. मूल नियमावलीको नियम ३९ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम ३९ को,-

(१) उपनियम (३) को,-

- (क) खण्ड (क) मा रहेका "चैत्र महिनाको पन्ध्र गतेदेखी सोही महिनाको मसान्तसम्म" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "माघ महिनाको एक गतेदेखि सोही महिनाको पन्ध्र गतेसम्म" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।
- (ख) खण्ड (ख) मा रहेका "वैशाख एक गतेदेखी सोही महिनाको मसान्तसम्म प्राप्त भईसक्ने गरी पठाउनु पर्नेछ" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "फागुन एक गतेदेखि सोही महिनाको पन्ध्र गतेसम्ममा प्राप्त भईसक्ने गरी पठाउनु पर्नेछ । प्राप्त नहुने व्यक्तिको हकमा कार्यालय प्रमुख/पतिले सम्बन्धितसँग पेश नगर्नाको स्पष्ट कारण माग गरी सम्बन्धितमा जानकारी गराउनु पर्नेछ" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।

२०. मूल नियमावलीको नियम ४२ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम ४२ को,-

- (१) उपनियम (१) मा रहेका "सहायक रथी" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "उप रथी" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।
- (२) उपनियम (३) को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशमा रहेका "दुई जना" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "पाँच जना" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।

२१. मूल नियमावलीको नियम ४३ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम ४३ को,-

- (१) उपनियम (१) को सट्टा देहायको उपनियम (१) राखिएको छ,-
- "(१) कार्यरत रहेको पदमा तीन वर्ष सेवा अवधि पूरा गरेका र डोसियरमा कैफियत नजनिएका सहायक सेनानी देखि

सहायक रथी दर्जा सम्मका सैनिकले उमेरको हद वा पदावधिको कारणबाट अवकास हुने भएमा अवकास हुनु भन्दा एक महिना अगाडि निजको विशेष योगदानको आधारमा नेपाल सरकारले आवश्यक ठानेमा त्यस्ता सैनिकलाई एकतह माथिका पदमा बढुवा गर्न सक्नेछ ।”

तर यसरी बढुवा भएको पदमा निज एक महिना भन्दा बढी कार्यरत हुने छैन ।

- (२) उपनियम (३) मा रहेका “प्रमुख सुवेदारलाई रिक्त सहायक सेनानी पदमा” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “प्रमुख सुवेदार र सुवेदारलाई रिक्त सहायक सेनानी पदमा” भन्ने शब्दहरू राखि सोही उपनियमको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशको अन्त्यमा “यस उपनियम बमोजिमको विशेष बढुवा एक व्यक्तिको लागि सेवा अवधिमा एक पटक मात्र गरिनेछ ।” भन्ने शब्दहरू थपिएका छन् ।

२२. मूल नियमावलीको नियम ४४ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम ४४ को,-

- (१) उपनियम (१) मा रहेका “पन्ध्र दिनभित्र” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “सात दिनभित्र” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।
- (२) उपनियम (२) को खण्ड (ख) को उपखण्ड (आ) मा रहेको “कार्यरथी विभाग, संगठन र संचालनाधिकृत” भन्ने शब्दहरूका सट्टा “सैनिक संगठन निर्देशनालयको प्रतिनिधि” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।
- (३) उपनियम (४) मा रहेका “पन्ध्र दिनभित्र” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “सात दिनभित्र” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।

२३. **मूल नियमावलीको नियम ४५ मा संशोधन :** मूल नियमावलीको नियम ४५ को उपनियम (९) पछि देहायका उपनियम (१०), (११) र (१२) थपिएका छन्:-

“(१०) स्वदेशमा सैनिक कमाण्ड तथा स्टाफ तालिममा सेनानी र सह सेनानी दर्जाका शिक्षार्थी छनौट गर्दा प्रवीणता प्रमाणपत्र तह उत्तीर्ण गरी सेवामा प्रवेश गर्ने अधिकृतहरूको हकमा अधिकृत क्याडेट तालिममा संलग्न भएको मितिले दश वर्ष र स्नातक तह उत्तीर्ण गरी सेवा प्रवेश गर्नेहरू तथा आन्तरिक प्रतिस्पर्धाबाट सेवा प्रवेश गर्ने अधिकृतहरूको हकमा अधिकृत क्याडेटमा संलग्न भएको मितिले नौ वर्ष सेवा अवधि पूरा गरेको, गुल्मपति तथा स्टाफ तालिम गरेको, कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनमा पछिल्लो तीनवटा नेकिबदीको औसत अंक न्यूनतम साठी प्रतिशत प्राप्त गरेको, मनोनयन हुने अधिकृतहरूको उमेर छनौट परीक्षा सञ्चालन हुने वर्षको वैशाख एक गते पैंतीस वर्ष ननाघेको अधिकृतहरूलाई सम्बन्धित पुतनापति वा विभागीय प्रमुखको सिफारिसको आधारमा छनौट गरिनेछ।

तर कुनै सैनिक कसुरमा संलग्न भई अनुसन्धानको क्रममा रहेको वा सैनिक अदालतमा मुद्दा विचाराधिन रहेको वा सैनिक अदालतबाट सजाय पाएकोमा सजाय भुक्तान नभइसकेको अधिकृतलाई सैनिक कमाण्ड तथा स्टाफ तालिममा सहभागी गराइने छैन ।

(११) सैनिक कमाण्ड तथा स्टाफ तालिमको प्रवेश परीक्षामा पुरुष तथा महिला अधिकृतहरूलाई खुला प्रतिस्पर्धा गराई शिक्षार्थी छनौट गरिनेछ र युनिट कमाण्ड तथा स्टाफ कोर्षको लागि सैनिक कमाण्ड तथा स्टाफ तालिम नगरेका पुरुष तथा महिला अधिकृतहरूलाई खुला प्रतिस्पर्धा गराई शिक्षार्थी छनौट गरिनेछ ।

(१२) हाइयर कमाण्ड तथा म्यानेजमेन्ट तालिममा महासेनानी र प्रमुख सेनानी दर्जाका शिक्षार्थी छनौट गर्दा स्नातक तह उत्तीर्ण, स्टाफ कलेज स्वदेशमा न्यूनतम “बी” ग्रेडिङ प्राप्त गरेको वा विदेशमा स्टाफ कलेज उत्तीर्ण भएको, गणपति तालिम/यूसीएससी गर्नेको हकमा स्नातकतह उत्तीर्ण गरी न्यूनतम “बी” ग्रेडिङ हासिल गरेको, पछिल्लो तीन वर्षको नेकिबदीको न्यूनतम औसत अंक साठी प्रतिशत प्राप्त गरेको र मूल्याङ्कनको आधार (कार्यसम्पादन बापत ५०, तालिम बापत ४५ र छनौट बोर्डको मूल्याङ्कन बापत ५ मा तय भएको मर्यादाक्रम अनुसार) छनौट गरिनेछ।”

२४. मूल नियमावलीको नियम ४६ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम ४६ को,-

(१) उपनियम (२) को सट्टा देहायको उपदफा (२) राखिएको छ:-

“(२) नेशनल डिफेन्स कोर्स वा सो सरहको तालिमको लागि प्रशिक्षार्थी मनोनयन गर्दा तालिमका प्रशिक्षार्थी मनोनयन सम्बन्धी कार्यविधि बमोजिम गरिनेछ।”

(२) उपनियम (२) पछि देहायको उपनियम (२क) थपिएको छ:-

“(२क) विदेश सैनिक कमाण्ड तथा स्टाफ तालिममा सेनानी र सहसेनानी दर्जाका शिक्षार्थी छनौट गर्दा पछिल्लो सैनिक कमाण्ड तथा स्टाफ कलेज तालिममा न्यूनतम बी ग्रेडिङ प्राप्त गरेका र विदेश तालिमको लागि सिफारिस भएका सेनानी र सहसेनानीहरूमध्येबाट तालिमको नतिजाको मर्यादाक्रम अनुसार प्राप्त कोटा अनुरूप ज्येष्ठताको आधारमा सोही वर्ष मात्र छनौट गरिनेछ।”

- (३) उपनियम ३ मा रहेको “उपनियम (१) र (२)” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “उपनियम (१), (२) र (२क)” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।

२५. मूल नियमावलीको नियम ४७ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम ४७ को,-

- (१) उपनियम (३) मा रहेका “सैनिक विनय महानिर्देशनालयको” भन्ने शब्दहरूका सट्टा “सैनिक तालीम तथा डिक्ट्रिन महानिर्देशनालयको” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।
- (२) उपनियम (४) पछि देहायका उपनियम (५) थपिएको छ :-

“५) सैनिक व्यक्ति नियम १०७ बमोजिमको मेडिकल बोर्डबाट अयोग्य (अनफिट) ठहरिएमा अधिकृतको हकमा नियुक्ति दिने अधिकारीले र पदिक तथा अन्य दर्जाको हकमा प्रधान सेनापतिले सेवाबाट हटाउन सक्नेछ ।”

२६. मूल नियमावलीको नियम ४८ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम ४८ को,-

- (१) उपनियम (१) र (३) भिकिएका छन् ।
- (२) उपनियम (५) को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशको सट्टा देहायको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशका राखिएको छ:-

“तर शान्ति सेनामा जाने त्यस्तो जनशक्ति नभएका विशेष ट्रेडका हकमा, विशेष ट्रेडका र सैनिक कमाण्ड तथा स्टाफ कोष गरेका अधिकृतहरू नै

खटाउनु पर्ने अवस्थामा सोही बमोजिम अधिकृतहरु पठाउन बाधा पर्ने छैन ।”

२७. मूल नियमावलीको नियम ६० मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम ६० को उपनियम (१) पछि देहायका उपनियम (१क) थपिएको छ :-

“(१क) नेपाली सेनालाई उपयोगी र आवश्यक हुने कुनै विषयमा स्वदेशस्थित कुनै विश्वविद्यालय वा त्यस अन्तर्गतको कुनै अध्ययन संस्था वा संकायबाट प्राप्त छात्रवृत्ति वा कोटामा वा नेपाल सरकारको खर्चमा अध्ययनको लागि मनोनयन गर्न नेपाली सेनाबाट सिफारिस भई मन्त्रालयबाट स्वीकृत भएमा सैनिक व्यक्तिलाई सो अध्ययन अवधिभर अध्ययन विदा दिन सकिनेछ ।

२८. मूल नियमावलीको नियम ७० मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम ७० को उपनियम (२) को सट्टा देहायको उपनियम (२) राखिएको छ :-

“(२). सैनिक व्यक्तिले सेवामा नियुक्त भएको वा तालिममा सरिक भएको मितिदेखि तलब भत्ता पाउनेछ ।”

२९. मूल नियमावलीको नियम ७७ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम ७७ को उपनियम (२) को सट्टा देहायको उपनियम (२) राखिएको छ :-

“(२) उपनियम (१) को खण्ड (क) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि प्रमुख सुवेदार सो पदमा बढुवा भएको मितिले तीन वर्षसम्म र गुल्मको ज्येष्ठ सुवेदारको हकमा निजले ज्येष्ठ सुवेदारको नियुक्ति सम्हालेको मितिबाट तीन

वर्षसम्म बहाल रहनेछ । यो उपनियम प्रारम्भ हुँदाको बखत कार्यरत प्रमुख सुवेदार र गुल्मको ज्येष्ठ सुवेदारको हकमा यो व्यवस्था यो उपनियम प्रारम्भ भएको मितिले दुई वर्ष पछि मात्र लागू हुनेछ ।

तर निवृत्तभरणको अवधि नपुगेको खण्डमा निवृत्तभरण अवधि नपुगेसम्मको लागि सोही नियुक्तिमा बहाल रहन सक्नेछ ।”

३०. मूल नियमावलीमा नियम ७८क थप : मूल नियमावलीको नियम ७८ पछि देहायको नियम ७८क थपिएकोछ :-

“७८क. कम्तीमा पाँच वर्ष सेवा गर्नु पर्ने : (१) नेपाली सेनाको कुनै पनि पदमा भर्ना भएको सैनिक व्यक्तिले अनिवार्य रूपमा कम्तीमा पाँच वर्ष सेवा गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको सेवा अवधि नपुग्दै कुनै सैनिक व्यक्तिले आफ्नो पदबाट राजीनामा दिएको अवस्थामा निज नियुक्त भएको दर्जाको आधारभूत तालिममा निज उपर भएको सम्पूर्ण खर्च असुल उपर गरेर मात्र राजीनामा स्वीकृत गर्नु पर्नेछ ।”

३१. मूल नियमावलीको नियम ७९ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम ७९ को उपनियम (३) पछि देहायको उपनियम (४) थपिएको छ :-

“(४) यस नियममा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि अन्य देशको स्थायी आवासिय अनुमति लिएको वा

नागरिकता लिएको व्यक्तिले यस नियम बमोजिमको उपदान प्राप्त गर्ने छैन ।”

३२. मूल नियमावलीको नियम ८० मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम ८० को उपनियम (११) पछि देहायको उपनियम (१२) थपिएको छ :-

“(१२) यस नियममा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि अन्य देशको स्थायी आवासिय अनुमति लिएको वा नागरिकता लिएको व्यक्तिले यस नियम बमोजिमको निवृत्तभरण प्राप्त गर्ने छैन ।”

३३. मूल नियमावलीको नियम ८३ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम ८३ को उपनियम (११) पछि देहायका उपनियम (१२), (१३) र (१४) थपिएका छन् :-

“(१२) उपनियम (१०) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि निवृत्तभरण पाइरहेका कुनै सैनिक व्यक्तिको विधुर पति वा विधवा पत्नीले अर्को विवाह गरेमा त्यस्तो सैनिक व्यक्तिको नाबालिग सन्तानले बालिग नभएसम्म त्यस्तो निवृत्तभरणको रकम तोकिए बमोजिम पाउनेछ ।

(१३) यो नियम लागू हुनु पूर्व उपनियम (७) बमोजिम सैनिक व्यक्तिको परिवारले खाइपाई आएको निवृत्तभरण नघट्ने गरी यस नियममा उल्लेख भए बमोजिमको सुविधा प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

(१४) यस नियममा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि अन्य देशको नागरिकता लिएको वा अन्य देशमा स्थायी बसोबासको अनुमति प्राप्त गरेको व्यक्तिले यस नियम

बमोजिमको पारिवारिक निवृत्तभरण तथा उपदान प्राप्त गर्ने छैन ।”

३४. मूल नियमावलीको नियम ८५ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम ८५ को उपनियम (१) मा रहेका “कर्तव्य पालन गर्दा” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “कर्तव्य पालन गर्दा वा तालीमको दौरानमा” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।

३५. मूल नियमावलीमा नियम ८७ ख. थप : मूल नियमावलीको नियम ८७क. पछि देहायको नियम ८७ख. थपिएको छ :-

“८७ख. विशेष व्यवस्था : (१) नियम ८३ को उपनियम (७) र (११) नियम ८५ को उपनियम (१क), नियम ८७ को उपनियम (२क) र (२ख) र नियम ८७क. बमोजिमको सुविधा संवत् २०५८ साल मंसिर ८ गते देखि जुनसुकै समयमा जंगी कारवाही वा सेना परिचालनमा खटिएका सैनिक व्यक्ति वा निजको मृत्यु भएकोमा मृतकको परिवारलाई दिइनेछ ।

(२) नियम ८५ र ८६ को सुविधा अधिकृत क्याडेट र सैन्य आधार तालीममा तालीमरत सैनिक व्यक्तिलाई समेत उपलब्ध गराइनेछ ।”

३६. मूल नियमावलीको नियम ९० मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम ९० को उपनियम (७) को सट्टा देहायको उपनियम (७) राखिएको छ :-

“(७) देहायको सेवा अवधि पूरा गरी निवृत्तभरणमा सेवाबाट अलग भएको सैनिक व्यक्तिले उपनियम (६) बमोजिम पाउने उपचार खर्चमा लिन बाँकी रकमको देहाय बमोजिमको रकम थप गरी हुन आउने रकम एकमुष्ट पाउनेछ :

- (क) बीस वर्ष.....दश प्रतिशत
- (ख) बीस वर्ष भन्दा बढी पच्चीस वर्षसम्म.....पन्ध्र प्रतिशत
- (ग) पच्चीस वर्ष भन्दा बढी जतिसुकै वर्ष.....बीस प्रतिशत”

३७. मूल नियमावलीको नियम ९८ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम ९८ को उपनियम (२) को सट्टा देहायको उपनियम (२) राखिएको छ :-

“(२) उपनियम (१) बमोजिमको म्यादभित्र कुनै विशेष कारण परी बरबुझारथ गर्न नभ्याएमा थप एक्काईस दिनमा नबढ्ने गरी प्रधान सेनापतिको हकमा मन्त्रालयले र अन्य सैनिक व्यक्तिको हकमा सम्बन्धित कार्यालय प्रमुखले समय थप गर्न सक्नेछ। यसरी म्याद थप गर्दा पनि बरबुझारथ नभएमा निजको निवृत्तभरण पट्टा समेत रोक्का गर्न सकिनेछ।”

३८. मूल नियमावलीको नियम १०२ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम १०२ को सट्टा देहायको नियम १०२ राखिएको छ :-

“१०२. निर्णय वा आदेश प्रकाशन गर्न सक्ने : नेपाली सेनाले सैनिक व्यक्तिहरुको नियुक्ति, सरुवा, बढुवा, सजाय, पि.एस.ओ.ज.बैठकको निर्णयबाट पारित भएका संगठनात्मक नीति, कार्यविधि, प्रधान सेनापतिको निर्देशन लगायत अन्य आवश्यक जानकारी गराउनु पर्ने विषयसँग सम्बन्धित आधिकारिक सूचनाको लागि सैनिक आदेश प्रकाशन गर्नेछ।”

३९. मूल नियमावलीमा नियम १०४क.र १०४ख. थप : मूल नियमावलीको नियम १०४ पछि देहायको नियम १०४क. र १०४ख. थपिएका छन् :-

“१०४क. दान, उपहार, चन्दा आदि लिन नहुने : (१) सरकारी काममा कुनै पनि प्रकारको असर पर्नसक्ने गरी कुनै पनि सैनिक व्यक्ति र निजको परिवारको सदस्य समेतले नेपाल सरकारको पूर्व स्वीकृतिबिना स्वदेशी वा विदेशी कसैबाट कुनै प्रकारको दान दातव्य, कोसेली वा उपहार स्वीकार गर्न वा चन्दा माग्न वा सरकारी कामसँग सम्बन्धित व्यक्तिसँग सापटी लिनु हुँदैन ।

(२) सैनिक व्यक्तिले कुनै विदेशी सरकार वा विदेशी सरकारको कुनै प्रतिनिधिबाट कुनै उपहार प्राप्त हुन आएमा निजले नेपाल सरकारलाई सो कुराको सूचना दिई निकाशा भएबमोजिम गर्नुपर्छ ।

१०४ख. आचरण सम्बन्धी व्यवस्था लागू गर्ने : नेपाली सेनाको व्यवस्थापन गर्नको लागि सेनासँग सम्बन्धित विशिष्ट प्रकारका मापदण्ड, सुरक्षासँग सम्बन्धित नीति, आचरण तथा अनुशासनसँग सम्बन्धि कार्यविधि नेपाली सेनाले पि.एस.ओ.बाट निर्णय गरी लागू गर्नेछ । त्यस्तो कार्यविधिमा उल्लेखित आचरण तथा अनुशासनको अवज्ञा गरेमा वा सो को विपरित कार्य गरेमा निजले प्राप्त गरिरहेको सुविधा घटाउन वा बञ्चित गर्न सक्नेछ ।

स्पष्टीकरण: यस नियमको प्रयोजनको लागि आचरण तथा अनुशासन भन्नाले सरकारको विरुद्ध अनुचित भ्रम सृजना

गर्ने, सरकारी सूचना चुहावट गर्ने, विदेशी संग अनुचित एवं अवाञ्छित सम्पर्क कायम गर्ने, सचेत गराउदा पनि अटेर गर्ने, आर्थिक अनुशासन, भू.पू. सैनिकको आचरण, सूचना तथा सामग्रीको सुरक्षा, सामाजिक सन्जालको प्रयोग, पदीय मर्यादा, दान उपहार लिनमा प्रतिबन्ध, कार्यसम्पादन सम्मौता (कमाण्ड प्रतिबद्धता), ह्याण्डओभर नोट तथा कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन (इण्ड अफ असाइनमेन्ट) को व्यवस्था र आचरण तथा अनुशासन सम्बन्धी आवश्यक अन्य विषयहरु भनी सम्झनु पर्छ ।”

४०. मूल नियमावलीको नियम १०८ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम १०८ को उपनियम (१) को सट्टा देहायको उपनियम (१) राखिएको छ :-

“(१) प्रमुख सेनानी वा सोभन्दा माथिका सैनिक व्यक्तिको बढुवाको सिफारिस गर्दा र महा सेनानी वा सोभन्दा माथिका सैनिक व्यक्तिको म्याद थप गर्दा अनुसूची-५, अनुसूची-७ र अनुसूची-१४ तथा सरुवाको सिफारिस गर्दा अनुसूची-५ र अनुसूची-१४ बमोजिमको विवरण फारम भरी मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ ।”

४१. मूल नियमावलीको नियम १०९ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम १०९ को,-

(१) उपनियम (२) को सट्टा देहायको उपनियम (२) राखिएको छ :-

“(२) नेपाली सेनाले व्यवस्थापनका विविध पक्षमा आवश्यकता अनुसार कार्यविधि बनाई मन्त्रालयको स्वीकृतिमा लागू गर्न सक्नेछ ।”

(२) उपनियम (२) पछि देहायको उपनियम (३) थपिएको छ:-

“(३) नेपाली सेनाले विभूषण सम्बन्धी आन्तरिक सिफारिस, प्रधान सेनापति प्रशंसा निशान, प्रसंशा पत्र, पुरस्कार (ग्रेड थप, नगद) सम्बन्धी निर्देशिका बनाई लागू गर्न सक्नेछ ।”

४२. मूल नियमावलीको अनुसूचीमा संशोधन : मूल नियमावलीको,-

(१) अनुसूची-४ को दर्ज्यानि चिन्ह अन्तर्गतको,-

(१) पहिलो लाईनमा रहेको महारथीको दर्ज्यानि चिन्हको सट्टा देहायको दर्ज्यानि चिन्ह राखिएकोछ:-

- (२) दर्ज्यानि चिन्हको चौथो लाईनमा जमदार र हुदा दर्जाको दर्ज्यानी चिन्हको बीचमा कार्य हुदा र प्रबन्ध हुदाको देहायका दर्ज्यानी चिन्हहरु थपिएका छन्:-

- (२) अनुसूची-६ को,-

- (१) क्रम संख्या १ को,-

- (अ) सि नं. १ अर्न्तगतको क्रमसंख्या २.
को उपखण्ड (ड) को सट्टा देहायको उपखण्ड (ड)
राखिएकोछ :-

“(ड) कम्ब्याट तथा सो सरह”

- (अ) सि नं. १ अर्न्तगतको क्रमसंख्या २.
को उपखण्ड (ड) पछि देहायका
उपखण्ड (ढ), (ण) र (त) थपिएका
छन्:-

- “(ढ) मेकनाइज्ड युवक अधिकृत तालिम
(ण) आर्मेड युवक अधिकृत तालिम
(त) विभिन्न आर्म्सका बाई ओज वा लेग
सरहका तालिमहरु ।”

(आ) सि नं. २ अन्तर्गत रहेका “र वारफेर तालीम मध्ये कुनै एक पूरा नगरी गुल्मपति तथा स्टाफ तालीममा सरिक गराइने छैन । तर महिला अधिकृतहरूको लागि कमाण्डो र वारफेयर तालीम अनिवार्य गरिने छैन” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “पूरा नगरी गुल्मपति तथा स्टाफ तालिममा सरिक गराइने छैन। तर महिला अधिकृतहरूको लागि कमाण्डो तालिम अनिवार्य गरिने छैन” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।

(ई) सि नं. ३ अन्तर्गत रहेका “गणपति/महिला अधिकृतहरूको लागि हायर सर्भिसेस कोर्स” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “गणपति/युनिट कमाण्ड तथा स्टाफ कोर्स” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।

(इ) द्रष्टव्यको क्रम संख्या (२) भिकिएकोछ ।

(२) क्रम संख्या २ को,-

(अ) सि नं. ४ मा रहेका “आर्मि सेकेण्ड क्लास, विल्लादार क्याडर ग्रेड एक” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “एस.एल.सी. वा सो सरह, आर्मि फष्ट क्लास र विल्लादार ग्रेड एक” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।

(आ) सि. नं ५ मा रहेका “आर्मि फष्ट क्लास, ज्येष्ठ पदिक क्याडर” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “एस.एल.सी. वा

सो सरह, आर्मी फुट क्लास र ज्येष्ठ पदिक" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(ई) द्रष्टव्यको क्रम संख्या २ पछि देहायको क्रम संख्या ३ थपिएको छ:-

"३. सि.नं. ४ र ५ को शैक्षिक योग्यता सम्बन्धी व्यवस्था सो व्यवस्था भएको मितिले तीनवर्षपछि मात्र लागू हुनेछ।"

(३) क्रम संख्या ४ को,-

(अ) "नं. १० बाहिनी अड्डा अन्तर्गत" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "विशेष फौज बाहिनी अन्तर्गत" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(आ) उपखण्ड (च) अन्तर्गतको,-

(१) सि.नं. १ मा रहेका "“वि” भेहिकल ड्राईभिङ एण्ड मेन्टिनेन्स, विल्लादार क्याडर ग्रेड तीन" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "“वि” भेहिकल ड्राईभिङ एण्ड मेन्टिनेन्स, विल्लादार ग्रेड तीन वा प्रिन्सिपल स्टाफ अफिसर्स (पि.एस.ओज) ले निर्धारण सो सरहको तालीम" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(२) सि.नं. २ मा रहेका "“वि” भेहिकल फेरेट ड्राईभिङ एण्ड मेन्टिनेन्स" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "“वि” भेहिकल फेरेट ड्राईभिङ एण्ड मेन्टिनेन्स वा प्रिन्सिपल स्टाफ अफिसर्स

(पि.एस.ओज) ले निर्धारण
सो सरहको तालीम" भन्ने
शब्दहरु राखिएका छन् ।

- (३) सि.नं. ३ मा रहेका "फेरेट
डि एण्ड एम, फेरेट
कमाण्डर विल्लादार क्याडर
ग्रेड दुई" भन्ने शब्दहरुको
सट्टा "फेरेट डि एण्ड एम,
फेरेट कमाण्डर विल्लादार
ग्रेड दुई वा प्रिन्सिपल स्टाफ
अफिसर्स (पि.एस.ओज) ले
निर्धारण सो सरहको
तालीम" भन्ने शब्दहरु
राखिएका छन् ।

(इ) उपखण्ड (छ) अन्तर्गतको

(१) सि.नं. २ मा रहेका "प्याराच्युट
फोल्डिङ एअर डेलिभरी तथा टिम
लिडर तालीम" भन्ने शब्दहरुको सट्टा
"विल्लादार ग्रेड एक, एअर डेलिभरी
तथा टिम लिडर तालीम वा जम्प
माष्टर तालीम" भन्ने शब्दहरु
राखिएका छन् ।

(२) सि.नं. ३ मा रहेका "प्याराच्युट
ईन्स्पेक्शन रिपियर तथा मेण्टनेन्स"
भन्ने शब्दहरुको सट्टा " विल्लादार
ग्रेड दुई, प्याराच्युट ईन्स्पेक्शन
रिपियर तथा मेण्टनेन्स र जम्प
माष्टर तालीम" भन्ने शब्दहरु
राखिएका छन् ।

(४) क्रम संख्या ६ को उपखण्ड (ड) मा रहेका "श्री
सिग्नल निर्देशनालय र अन्तर्गतका प्राविधिक
पद" भन्ने शब्दहरुको सट्टा "श्री १५ बाहिनी

- अड्डा र अन्तर्गतका प्राविधिक पद" भन्ने शब्दहरु राखिएका छन् ।
- (५) क्रम संख्या १५ को शुरुमा रहेका "विकास निर्माण तथा स्थापित महानिर्देशनालय अन्तर्गत" भन्ने शब्दहरुको सट्टा "श्री इन्जिनियर विभाग अन्तर्गत" भन्ने शब्दहरु राखिएका छन् ।
- (६) क्रम संख्या २० मा रहेका "बलाधिकृत विभाग (व्यवस्था तथा युद्धकार्य) युद्धकार्य निर्देशनालय (मनोवैज्ञानिक कार्य महाशाखा)" भन्ने शब्दहरुको सट्टा "मनोवैज्ञानिक कार्य महाशाखा" भन्ने शब्दहरु राखिएका छन् ।
- (७) क्रम संख्या २२ को शुरुमा रहेका "कम्प्युटर महाशाखा" भन्ने शब्दहरुको सट्टा "सूचना तथा प्रविधि महाशाखा" भन्ने शब्दहरु राखिएका छन् ।
- (८) क्रम संख्या २६ को शुरुमा रहेका "विकास निर्माण तथा स्थापित महानिर्देशनालय तर्फका सिपाही देखि सुवेदारसम्म" भन्ने शब्दहरुको सट्टा "इन्जिनियर विभाग तर्फका सिपाही देखि सुवेदारसम्म" भन्ने शब्दहरु राखिएका छन् ।
- (९) ठाउँ ठाउँमा रहेका "क्याडर" भन्ने शब्द भिडिएका छन् ।
- (१०) अनुसूची ६ पछि यसैसाथ संलग्न भए बमोजिमको अनुसूची-६क थपिएकोछ ।
- (११) अनुसूची-९ को सट्टा यसैसाथ संलग्न भए बमोजिमको अनुसूची-९ राखिएको छ ।
- (१२) अनुसूची-१० को सट्टा यसैसाथ संलग्न भए बमोजिमको अनुसूची-१० राखिएको छ ।
- (१३) अनुसूची १० पछि यसैसाथ संलग्न भए बमोजिमको अनुसूची-१०क थपिएकोछ ।

अनुसूची ६ क

(नियम ३१ को उपनियम (१) को खण्ड (क१) सँग सम्बन्धित)
सैनिक अधिकृतको लागि आवश्यक पर्ने शैक्षिक योग्यता

सि.नं.	बढुवा हुने दर्जा	मुख्य तालिम	शैक्षिक योग्यता
१	उ.से.बाट सह से.	युवक अधिकृत र लेग	प्रवीणता प्रमाणपत्र तह वा सो सरह
२	सह से.बाट सेनानी	गुल्मपति तथा स्टाफ	स्नातक तह वा सो सरह
३	सेनानीबाट प्र.से.	स्टाफ कलेज / UCSC	
४	प्र.से.बाट म.से.	स्टाफ कलेज / UCSC	
५	म.से.बाट स.र.	HCMC	स्नातक तह (कार्यविधि अनुसार)
६	स.र.बाट उ.र.	NDC	स्नातक तह (कार्यविधि अनुसार)

द्रष्टव्यः शैक्षिक योग्यताको हकमा यो संशोधित नियमावली प्रारम्भ भएको मितिले तीन वर्ष पश्चात् मात्र लागू गरिनेछ । पदिक तथा हुद्दा कमिशनबाट अधिकृत हुनेहरु र समायोजनतर्फका अधिकृतको हकमा कार्यविधि अनुसारको शैक्षिक योग्यता लागू हुनेछ ।

अनुसूची-९

(नियम ३८ को उपनियम (९) र (१०) सँग सम्बन्धित)

अङ्क विभाजन

नियम ३८ को उपनियम (९) र (१०) बमोजिम प्रदान गरिने अङ्कको विभाजन र सो को आधार देहाय बमोजिम हुनेछः

- (क) **क्याडेट ज्येष्ठता बापतः** अधिकृत क्याडेटको तालिमको नतिजा अनुसार ग्रेडिङको आधारमा अङ्क प्रदान गरिनेछ। विदेशमा आधारभूत तालिम गरेका अधिकृतहरूको हकमा सोही वेशिकको अधिकृत क्याडेटले प्राप्त गरेको अधिकतम ग्रेडिङ प्रदान गरिनेछ। विदेशमा त्यस्तो आधारभूत तालिममा कुनै कारणवश रेलिगेट भई पछाडिको समूहबाट पासआउट भएमा निजलाई छनौट भएको वेशिकभन्दा पछिल्लो क्याडेट वेशिकका अधिकृत क्याडेटले प्राप्त गरेको अधिकतम ग्रेडिङ प्रदान गरिनेछ ।

सेनानीबाट प्रमुख सेनानी दर्जामा बढुवा प्रयोजनको लागि सम्बन्धित अधिकृतले प्राप्त गरेको क, ख(+), ख, ग(+), ग, घ(+), र घ ग्रेडिङ अनुसार क्रमशः दश, नौ, आठ दशमलव पाँच, आठ, सात दशमलव पाँच, सात र छ दशमलव पाँच अंक प्रदान गरिनेछ ।

- (ख) **कायमी सेवा (ज्येष्ठता) बापतः** पदोन्नतिको लागि उम्मेदवार प्रमुख सेनानीहरूको नाम पहिलो पटक

बोर्डमा समावेश भएमा पाँच अङ्क, दोस्रो पटक भएमा एघार अङ्क र तेस्रो (अन्तिम) पटक बोर्डमा समावेश भएमा सत्र अङ्क प्रदान गरिनेछ ।

स्पष्टीकरण: आगामी दुई वटा पदोन्नति बोर्ड मा (आ व ०७५/७६ र ०७६/७७) प्रमुख सेनानीबाट महासेनानी दर्जामा बढुवाको लागि चार वटा पदोन्नति वर्ष समावेश हुने भएको हुँदा एक पटकको लागि मात्र दोस्रो पटकको लागि सहभागी हुने दुई पदोन्नति वर्षहरूका प्रमुख सेनानीहरूको लागि ज्येष्ठ पदोन्नति वर्षलाई बाह्य र कनिष्ठ पदोन्नति वर्षका प्रमुख सेनानीलाई एघार अङ्क प्रदान गरिनेछ ।

(ग) **कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन बापत:**

- (१) सेनानीबाट प्रमुख सेनानी दर्जामा पदोन्नति हुँदा: कार्यसम्पादनको जम्मा पूर्णाङ्क त्रिचालीसलाई उप सेनानी दर्जाको कार्यसम्पादनको लागि दुई अङ्क, सह सेनानी दर्जाको लागि दश अङ्क, सेनानी दर्जा (कमाण्ड बाहेक) को लागि पन्ध्र अङ्क र गुल्म अथवा सो सरहको कमाण्ड कार्यसम्पादनको लागि सोह्र अङ्क विभाजन गरिनेछ। सम्बन्धित अधिकृतले सम्बन्धित दर्जामा भरेको सबै कार्यसम्पादनको जम्मा प्राप्ताङ्क औसतलाई माथि उल्लिखित सम्बन्धित दर्जाको पूर्णाङ्क (भार) मा परिवर्तन गरी अङ्क प्रदान गरिनेछ। गुल्म अथवा सो सरहको कमाण्ड नगर्ने सेनानीहरूको हकमा सेनानी

(कमाण्ड) बापतको अङ्क सम्बन्धित अधिकृतको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनको पछिल्लो तीन वर्षको औसत अङ्क प्रदान गरिनेछ। यदि २०७० सालभन्दा पहिला कुनै वर्षको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन प्राप्त नभएको अधिकृतहरूको हकमा सम्बन्धित अधिकृतले साविक दर्जामा प्राप्त गरेको कार्यसम्पादन अङ्कमध्ये न्यूनतम अङ्क र २०७० साल वा सोभन्दा पछाडि कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन नभएका अधिकृतको हकमा पदोन्नति बोर्डमा समावेश भएका अधिकृतहरूले प्राप्त गरेको अङ्कमध्ये न्यूनतम अङ्क प्रदान गरिनेछ ।

- (२) प्रमुख सेनानीबाट महासेनानी दर्जामा पदोन्नति हुँदा: कार्यसम्पादनको जम्मा पूर्णाङ्क चवालीसलाई सेनानी दर्जा (कमाण्ड बाहेक) को लागि चार अङ्क, अनाश्रित गुल्म वा सो सरहको कमाण्डको कार्यसम्पादनको लागि आठ अङ्क, प्रमुख सेनानी (कमाण्ड बाहेक) को लागि बाह्र अङ्क, प्रमुख सेनानी (गण कमाण्ड) अबधिको कार्यसम्पादनको लागि बीस अङ्क विभाजन गरिनेछ । सम्बन्धित अधिकृतले उल्लिखित दर्जाहरूमा भरेको सबै कार्यसम्पादनको प्राप्ताङ्कको औसतलाई माथि उल्लिखित दर्जाहरूमा सम्बन्धित दर्जाको पूर्णाङ्क (भार) मा परिवर्तन गरी अङ्क प्रदान गरिनेछ। दुवै समूहका प्रमुख सेनानीहरूले गण कमाण्ड कार्यसम्पादनको अङ्क प्राप्त गर्न

अनिवार्य रुपमा गण वा सो सरहको कमाण्ड गरेको हुनु पर्नेछ। सेनानी दर्जामा गुल्म कमाण्ड नगर्नेको हकमा गुल्म कमाण्ड बापतको अंक सम्बन्धित अधिकृतले सेनानी दर्जामा प्राप्त गरेको पछिल्लो तीन वर्षको कार्य सम्पादन मूल्यांकनको औसत अंक प्रदान गरिनेछ। यदि २०७० सालभन्दा पहिला कुनै वर्षको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन प्राप्त नभएको अधिकृतहरूको हकमा सम्बन्धित अधिकृतले साविक दर्जामा प्राप्त गरेको कार्यसम्पादन अङ्कमध्ये न्यूनतम अङ्क र २०७० साल वा सोभन्दा पछाडि कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन नभएका अधिकृतको हकमा पदोन्नति बोर्डमा समावेश भएका अधिकृतहरूले प्राप्त गरेको अङ्कमध्ये न्यूनतम अङ्क प्रदान गरिनेछ ।

(घ) तालिम (ग्रेडिङ्गको आधारमा) बापत:

- (१) युवक अधिकृत तालिम. यस तालिमको लागि जम्मा छ अङ्क छुट्याइनेछ। सम्बन्धित अधिकृतले प्राप्त गरेको क, ख(+), ख, ग(+), ग, घ(+) र घ ग्रेडिङ्ग अनुसार क्रमशः छ, पाँच दशमलव चार, पाँच दशमलव एक, चार दशमलव आठ, चार दशमलव पाँच, चार दशमलव दुई र तीन दशमलव नौ अङ्क प्रदान गरिनेछ। विदेशमा युवक अधिकृत तालिम गर्ने

अधिकृतको हकमा डिस्टिङ्सन, एबोभ एभरेज, हाई एभरेज र क्वालिफाईड ग्रेडिङ्ग अनुसार क्रमशः पाँच दशमलव चार, पाँच दशमलव एक, चार दशमलव आठ र चार दशमलव पाँच अङ्क प्रदान गरिनेछ तर स्वदेशमा सो तालिम पूरा गरी पुनः विदेशमा सोही तालिम गर्ने अधिकृतको हकमा स्वदेशमा गरेको तालिमको ग्रेडिङ्ग अनुसार अङ्क प्रदान गरिनेछ ।

- (२) गुल्मपति तथा स्टाफ तालिम. यस तालिम बापत सेनानीबाट प्रमुख सेनानी दर्जाको बढुवाको लागि नौ अङ्क छुट्ट्याइनेछ । जसमध्ये सैद्धान्तिकतर्फ आठ अङ्क छुट्ट्याई सम्बन्धित अधिकृतले प्राप्त गरेको क, ख(+), ख, ग(+), ग, घ(+) र घ ग्रेडिङ्ग अनुसार क्रमशः आठ, सात दशमलव दुई, छ दशमलव आठ, छ दशमलव चार, छ, पाँच दशमलव छ र पाँच दशमलव दुई अङ्क र व्यवहारिकतर्फ शिक्षक योग्य (आई वा क्ष) ग्रेडिङ्गको लागि थप एक अङ्क प्रदान गरिनेछ । प्रमुख सेनानीबाट महा सेनानी दर्जामा

बढुवाको लागि यस तालिम बापत जम्मा छ अङ्क छुट्याइनेछ। जसमध्ये सैद्धान्तिकतर्फ पाँच अङ्क छुट्याई सम्बन्धित अधिकृतले प्राप्त गरेको क, ख(+), ख, ग(+), ग, घ(+), र घ ग्रेडिङ्ग अनुसार क्रमशः पाँच, चार दशमलव पाँच, चार दशमलव दुई पाँच, चार, तीन दशमलव सात पाँच, तीन दशमलव पाँच र तीन अङ्क र व्यावहारिकतर्फ शिक्षक योग्य ग्रेडिङ्गको लागि थप एक अङ्क प्रदान गरिनेछ। यदि गुल्मपति र गुल्मपति तथा स्टाफ तालिम छुट्टै गरेको भएमा राम्रो नतिजा भएको एउटा तालिमको आधारमा अङ्क प्रदान गरिनेछ।

- (३) अन्य तालिम. सेनानीबाट प्रमुख सेनानी दर्जामा पदोन्नतिको लागि यस तालिम बापत जम्मा पाँच अङ्क छुट्याइनेछ। एकासी मिलिमिटर/जनरल पर्पोज मेशिन गन/मिडियम मेशिन गन, सपोर्टिङ्ग आर्म्स युवक अधिकृत तालिम, आर्टिलरी / इन्जिनियर / सिग्नल / हवाई सुरक्षा / मेकनाइज्ड अधिकृत आधार तालिम, प्रबन्ध तालिम, कम्ब्याट र लेग सरह मान्यता प्रदान गरीएका

तालिममध्ये कुनै एक तालिमलाई मात्र गणना गरी सोको नतिजाको आधारमा अङ्क प्रदान गरिनेछ। यदि कुनै अधिकृतले यी तालिमहरूमध्ये दुई वा सोभन्दा बढी गरेको भए उच्चतम ग्रेडिङ प्राप्त एउटा तालिमलाई मात्र गणना गरिनेछ। यसमा तोकिएको चार अङ्कलाई सम्बन्धित अधिकृतले प्राप्त गरेको क, ख(+), ख, ग(+), ग, घ(+), र घ ग्रेडिङ अनुसार क्रमशः चार, तीन दशमलव छ, तीन दशमलव चार, तीन दशमलव दुई, तीन, दुई दशमलव आठ र दुई दशमलव छ अङ्क प्रदान गरिनेछ। यो व्यवस्था प्रारम्भ भएको मितिले दुई वर्ष पछि कुनै अधिकृतले प्रतिविद्रोह तथा जङ्गल वारफेयर, माउन्टेन वारफेयर वा एडभान्स ईन्ट तथा स्टाफ तालिम गरेमा थप एक अङ्कलाई सम्बन्धित अधिकृतले प्राप्त गरेको ग्रेडिङको आधारमा क, ख(+), ख, ग(+), ग, घ(+), र घ लाई क्रमशः एक, शून्य दशमलव नौ, शून्य दशमलव आठ चार, शून्य दशमलव आठ शून्य, शून्य दशमलव सात छ, शून्य दशमलव सात

शुन्य र शुन्य दशमबलव छ छ अङ्क प्रदान गरिनेछ।

तर बारफेयर वा ईन्ट तालिममध्ये कुनै एक तालिमलाई अन्य तालिम बापत अङ्क प्रदान गरिसकेको अवस्थामा पुनः थप अङ्क प्रदान गरिने छैन।

स्पष्टीकरण: यस व्यवस्था लागू हुनु पूर्व उक्त तालिम नगर्ने अधिकृतहरू र महिला अधिकृतको हकमा र प्रतिविद्रोह तथा जङ्गल बारफेयर, माउन्टेन बारफेयर तालिमलाई लेग सरह मान्यता दिईएको अवस्थामा समेत अन्य तालिमको पूर्णाङ्कलाई नै पाँच अङ्क मानी मूल्याङ्कन गरिनेछ।

- (४) कमाण्ड तथा स्टाफ तालिम/गणपति/युनिट
कमाण्ड तथा स्टाफ कोर्ष: सेनानीबाट प्रमुख सेनानी दर्जामा बढुवा प्रयोजनको लागि यस तालिम बापत जम्मा अठार अङ्क छुट्ट्याइनेछ। कमाण्ड तथा स्टाफ तालिम समूहका सेनानीहरूको हकमा स्टाफ कलेज तालिममा तोकिएको अठार अङ्कमध्ये पन्ध्र अङ्क सम्बन्धित अधिकृतले प्राप्त गरेको क, ख(+),

ख, ग(+), ग, घ(+), र घ वा सो सरहको ग्रेडिङ्ग अनुसार क्रमशः पन्ध्र, तेह दशमलव पाँच, बाह्र दशमलव सात पाँच, बाह्र, एघार दशमलव दुई पाँच, दश दशमलव पाँच र नौ दशमलव सात पाँच अङ्क प्रदान गरिनेछ। त्यसैगरी शिक्षक योग्य ग्रेडिङ्ग प्राप्त गरेमा थप दुई अङ्क र दोहोरो कमाण्ड तथा स्टाफ तालिम (स्वदेश तथा विदेश) गरेको भएमा थप एक अङ्क प्रदान गरिनेछ। प्रमुख सेनानीबाट महा सेनानी दर्जामा बढुवा प्रयोजनको लागि यस तालिम बापत जम्मा चौबीस अङ्क छुट्याइनेछ। कमाण्ड तथा स्टाफ तालिम समूहका प्रमुख सेनानीहरुको हकमा तोकिएको चौबीस अङ्कमध्ये बाइस अङ्क सम्बन्धित अधिकृतले प्राप्त गरेको क, ख(+), ख, ग(+), ग, घ(+), र घ वा सो सरहको ग्रेडिङ्ग अनुसार क्रमशः बाइस, उन्नाइस दशमलव आठ, अठार दशमलव सात, सत्र दशमलव छ, सोह्र दशमलव पाँच, पन्ध्र दशमलव चार र चौध दशमलव तीन अङ्क प्रदान गरिनेछ। त्यसैगरी शिक्षक योग्य ग्रेडिङ्ग प्राप्त गरेमा एक दशमलव पाँच अङ्क र दोहोरो

कमाण्ड तथा स्टाफ तालिम (स्वदेश तथा विदेश) गरेमा थप शुन्य दशमलव पाँच अङ्क प्रदान गरिनेछ। कमाण्ड तथा स्टाफ तालिम समूहका सेनानी र प्रमुख सेनानीहरूले विदेशमा मात्र कमाण्ड तथा स्टाफ तालिम पूरा गरेको खण्डमा 'ख' ग्रेडिङ सरहको अङ्क तथा शिक्षक ग्रेडिङ बापतको थप अङ्क प्राप्त गर्ने तर दोहोरो कमाण्ड तथा स्टाफ तालिम बापतको अङ्क प्रदान गरिने छैन। गणपति/युनिट कमाण्ड तथा स्टाफ कोर्ष समूहका सेनानीहरूको प्रमुख सेनानी दर्जामा बढुवा प्रयोजनको लागि तोकिएको अठार अङ्कमध्ये सोह अङ्क सम्बन्धित अधिकृतले प्राप्त गरेको क, ख(+), ख, ग(+), ग, घ(+) र घ ग्रेडिङ अनुसार क्रमशः सोह, चौध दशमलव चार, तेह दशमलव छ, बाह दशमलव आठ, बाह, एघार दशमलव दुई र दश दशमलव चार अङ्क प्रदान गरिनेछ। त्यसैगरी शिक्षक योग्य ग्रेडिङ प्राप्त गरेमा थप दुई अङ्क प्रदान गरिनेछ। त्यसैगरी गणपति/युनिट कमाण्ड तथा स्टाफ कोर्ष समूहका प्रमुख सेनानीहरूलाई महा सेनानी दर्जामा बढुवा प्रयोजनको लागि गणपति/युनिट

कमाण्ड तथा स्टाफ कोर्ष बापत जम्मा चौबीस अङ्क छुट्याइनेछ। तोकिएको चौबीस अङ्कमध्ये बाइस अङ्क सम्बन्धित अधिकृतले प्राप्त गरेको क, ख(+), ख, ग(+), ग, घ(+), र घ ग्रेडिङ्ग अनुसार क्रमशः बाइस, उन्नाइस दशमलव आठ, अठार दशमलव सात, सत्र दशमलव छ, सोह दशमलव पाँच, पन्ध्र दशमलव चार र चौध दशमलव तीन अङ्क प्रदान गरिनेछ। त्यसैगरी शिक्षक योग्य ग्रेडिङ्ग प्राप्त गरेमा थप दुई अङ्क प्रदान गरिनेछ।

- (ङ) वर्गीकृत/चुनौतीपूर्ण क्षेत्र बापत. सैनिक व्यक्तिहरूको निम्नलिखित क्षेत्रहरूमा हुने सरुवालाई अतिकम सुविधायुक्त क्षेत्र, कम सुविधायुक्त क्षेत्र र सुविधायुक्त क्षेत्रमा वर्गीकरण गरी सेनानी/प्रमुख सेनानी दर्जामा मूल्याङ्कन गर्दा साविक दर्जामा भएको सरुवा अवधिको आधारमा अधिकतम चार अङ्क प्रदान गरिनेछ। सेनानी/प्रमुख सेनानी दर्जा (मूल्याङ्कन गरिने दर्जा) मा अतिकम सुविधायुक्त क्षेत्रमा प्रत्येक एक वर्ष अवधि सेवा गरे बापत दुई अङ्क, कम सुविधायुक्त क्षेत्रमा प्रत्येक एक वर्ष

अवधि सेवा गरे बापत एक दशमलव पाँच र सुविधायुक्त क्षेत्रमा प्रत्येक एक अवधि सेवा गरे बापत एक अङ्क प्रदान गरिनेछ ।

अतिकम सुविधायुक्त क्षेत्र	कम सुविधायुक्त क्षेत्र	सुविधायुक्त क्षेत्र
अतिदुर्गम जिल्लाहरू र नेपाल सरकारले तोकेको संकटग्रस्त जिल्ला र क्षेत्रहरू	नेपाल सरकारले तोकेको दुर्गम जिल्लाहरू	नेपाल सरकारले तोकेको सुगम जिल्लाहरू

स्पष्टीकरण: यस उपखण्डको प्रयोजनको लागि देशभित्र कुनै जिल्ला वा क्षेत्रहरूलाई संकटग्रस्त/द्वन्द्वग्रस्त/अपरेशन ईलाका घोषणा गरिएमा वा सो सरहको ईलाकालाई समेत अतिकम सुविधायुक्त क्षेत्रको रूपमा लिई अङ्क प्रदान गरिनेछ । यसरी नै संयुक्त राष्ट्रसंघ अन्तर्गत शान्ति सेनामा खटिएको, विदेश तालिममा खटिएको अवधि र सैनिक कमाण्ड तथा स्टाफ कलेज, नेपाली सैनिक प्रतिष्ठान र सैनिक वार कलेजमा शिक्षक कार्यको लागि खटिएको अवधिलाई कम सुविधायुक्त क्षेत्र सरह अङ्क प्रदान गरिनेछ ।

(च) बढुवा समितिको मूल्याङ्कन बापत:

(१) बढुवा समितिले मूल्याङ्कन बापत अधिकतम पाँच अंक सम्म दिन सक्नेछ । बढुवा समितिको

अध्यक्ष तथा सम्पूर्ण सदस्यहरूले कूल पाँच अङ्कलाई विगतमा निर्वाह गरेको बहादुरीपूर्ण वा अति प्रशंसनीय कार्य, विभिन्न नियुक्तिहरूमा रही निर्वाह गरेको भूमिका तथा माथिल्लो दर्जामा कार्य गर्नसक्ने क्षमता, अनुशासन तथा आचरण, संस्थागत हितको निमित्त पुर्‍याएको योगदान र संस्थाको लागि अति आवश्यक हुने विदेश तालिम (सेनानीबाट प्रमुख सेनानी दर्जामा बढुवा प्रयोजनको लागि)/अन्य उल्लेखनीय योगदान (प्रमुख सेनानीबाट महासेनानी दर्जामा बढुवा प्रयोजनको लागि) शीर्षकमा विभाजन गरी हरेक शीर्षकलाई एक अङ्क पूर्णाङ्क छुट्याइएको छ। यसरी प्रदान गरेको व्यक्तिगत अङ्कलाई जोडी औसत अङ्क निकाली बढुवा समितिको अङ्क प्रदान गरिनेछ ।

(२) प्रदान गरिने अङ्क शुन्य दशमलव दुईपाँचले भाग जाने हुनुपर्नेछ ।

- (३) उचित कारण खुलाई बहुवा समितिको कुनै सदस्य वा बहुवा समितिले न्यूनतम वा अधिकतम अङ्क प्रदान गर्न सक्नेछ ।
- (४) गम्भीर प्रकृतिको कसूरमा सैनिक अदालतबाट सजाय पाएका अधिकृतको हकमा एक पटक सजाय पाएका अधिकृतलाई बहुवा समितिले दुई अङ्कको दरले अङ्क घटाउनेछ ।

स्पष्टीकरण: सेनानीबाट प्रमुख सेनानी दर्जामा बहुवा प्रयोजनको लागि गरिने एक पूर्णाङ्क वापतको अङ्क संस्थाको लागि अति आवश्यक हुने विदेश तालिम (जस्तै: सिग्नल/इन्जिनियरिङ डिग्री, लङ्ग गनरी स्टाफ तालिम, जुनियर कमाण्ड, एडभान्स इन्टेलिजेन्स तथा सेक्युरिटी, कुनै पनि आर्म्स तथा सर्भिसेजका मिड करियर/एडभान्स तालिम, युनिट कमाण्डर तालिम अथवा सो सरहका अन्य तालिम) को लागि सम्बन्धितले प्राप्त गरेको ग्रेडिङको आधारमा प्रदान गरिनेछ ।

(छ) मर्यादाक्रम निर्धारण:

- (१) सेनानीबाट प्रमुख सेनानी भएका अधिकृतहरूको मर्यादाक्रम क्याडेट वेशिक ज्येष्ठताको आधारमा र एउटै क्याडेट वेशिकका अधिकृतहरूको हकमा प्राप्ताङ्कको आधारमा हुनेछ ।
- (२) प्रमुख सेनानी दर्जाबाट महासेनानी दर्जामा पदोन्नति हुनेहरूको हकमा मर्यादाक्रम निर्धारण गर्दा पहिले योग्यताक्रम उपसमूह तत्पश्चात् ज्येष्ठताक्रम उपसमूहबाट सिफारिस भएका उम्मेदवारहरू हुनेछन्। योग्यताक्रम उपसमूहमा परेका र तोकिएको प्रतिशत अनुसार रिक्त पदमा छिरेका प्रमुख सेनानीहरूले प्राप्त गरेको मूल्याङ्कनको प्राप्ताङ्कको आधारमा मर्यादाक्रम कायम हुनेछ ।
- (३) ज्येष्ठताक्रम उपसमूहमा तोकिएको प्रतिशत अनुसार रिक्त पदमा छिरेका प्रमुख सेनानीहरूको मर्यादाक्रम पदोन्नति वर्ष ज्येष्ठताको आधारमा कमाण्ड तथा स्टाफ तालिम समूह तत्पश्चात् गणपति/युनिट

कमाण्ड तथा स्टाफ कोर्ष समूह र एउटै पदोन्नति वर्षका प्रमुख सेनानीहरूको साविक ज्येष्ठताको आधारमा हुनेछ ।

- (४) गणपति/युनिट कमाण्ड तथा स्टाफ कोर्ष समूहका तोकिएको प्रतिशत अनुसार रिक्त पदमा छिरेका सेनानी/प्रमुख सेनानीहरूको मर्यादाक्रम क्रमशः वेशिक तथा पदोन्नति वर्षको ज्येष्ठताको आधार र सम्बन्धित वेशिक तथा पदोन्नति वर्षभित्र साविक ज्येष्ठताको आधारमा हुनेछ ।"

अनुसूची-१०

(नियम ३८ को उपनियम (१०) संग सम्बन्धित)

सेनानीबाट प्रमुख सेनानी दर्जामा पदोन्नतिको लागि गरिने मूल्याङ्कन फारम कमाण्ड तथा स्टाफ तालिम तथा गणपति/युनिट कमाण्ड तथा स्टाफ कोर्ष समूह

(२०..... सालको मूल्याङ्कन)

[illegible]

अनुसूची-१०क

(नियम ३८ को उपनियम (११) सँग सम्बन्धित)

प्रमुख सेनानीबाट महा सेनानी दर्जामा पदोन्नतिको लागि गरिने मूल्याङ्कन फारम कमाण्ड तथा स्टाफ तालिम तथा गणपति/युनिट कमाण्ड तथा स्टाफ कोर्ष समूह

(२०..... सालको मूल्याङ्कन)

व्य.नं., दर्जा र नाम प्रा	कायमी सेवा (ज्योति) (१७) १२, ११, २ १७)	कार्यसम्पन्न (१४) (४+८+१२+२०)	तालिम (३०)		सहा (४)	बोर्ड अङ्क (१५)	उम्मा प्राप्त (१५)	कमन्ड तथा सहा मर्यादकम	वैफियत
			गुण्यता हवा स्टाफ (१+१)	कमाण्ड तथा स्टाफ कलेज (२२+१,२+०,२,१) गणपति/ युनिट कमाण्ड स्टाफ कोर्ष (२२+२,०)					

आज्ञाले,
रेशिमराज पाण्डे
नेपाल सरकारको सचिव

५६

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार, काठमाडौंमा मुद्रित । मूल्य रु २०/-
गो.हु.द.नं. १६।२०६२।६३